

Historische Kring Losser (HKL)

De Historische Kring Losser zet zich sinds haar oprichting in 1969 in voor het behoud van het cultuur-historische erfgoed van de gemeente Losser (vooral van de dorpen Losser, Overdinkel en Glane), het vastleggen van informatie in publicaties en andere (audiovisuele) media en het organiseren van lezingen en exposities. Hierdoor blijft de kennis van het verleden actueel en wordt toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

Correspondentieadres:

Hogeweg 36
7582 CH Losser
Email: secretaris@historischekringlosser.nl
Website: www.historischekringlosser.nl

Bankrekening t.n.v. Historische Kring Losser

- Rabobank Losser 33.73.08.098

Bestuur

Voorzitter

Thea Evers* Dr. Staringstraat 7 7582 BL Losser 053 5382613

Secretaris

Georg van Slageren* Hogeweg 36 7582 CH Losser 053 5382850

Penningmeester

Harry Dekkers Ludgeruslaan 12 7581 DD Losser 053 5387993

Leden

Gerda Hogebrink Lutterstraat 55 7581 BT Losser 053 5381291

Andries Kuperus* Dr. L. de Bruijnstr. 12 7582 AA Losser 053 5383196

Bas Maathuis* Willibrordlaan 20 7581 DR Losser 053 4786400

Chris Meekers Allemansweg 52 7582 HL Losser 053 7519669

Bennie Nijhof Kerkhofweg 195 7586 AD O'dinkel 053 5382778

Jack Scholten* Heidehof 54 7581 VJ Losser 053 5385756

André van der Veer Willibrordlaan 38 7581 TD Losser 053 5383192

*) Redactie van Oet Dorp en Marke

Aangevuld met: Sietse Smit, Scholtinkstraat 54, 7581 GS Losser (053 538 6834)

Oet Dorp en Marke Losser

Wordt aan het eind van elk kwartaal toegezonden aan de leden van de HKL.

De jaarcontributie bedraagt € 15,00 (bij postverzending € 18,00) per jaar.

Overname (geheel of gedeeltelijk) en publicatie van artikelen is alleen toegestaan met toestemming van de redactie en bronvermelding.

ISSN: 1568-4711 (Oplage 700 ex.) (Druk: Drukkerij Jansen Losser)

Omslagfoto:

Deze foto, gemaakt door Andries Kuperus, behoeft geen nadere toelichting. Wij hopen u ook te mogen ontmoeten op maandag 7 januari 2013 tijdens onze Nieujaarsvisite.

Inhoudsopgave

Historische Kring Losser (HKL)	1
Van het bestuur	3
. Henk Brinkgreve/Plaatsen van herinnering	
. Uitbreiding bestuur	
. Bestelling Jaarboek Twente 2013	
Agenda.....	8
Gerardus Majella processie.....	9
Het oude erve Schildkamp werd Olafklooster	13
<i>Theo Kamphuis</i>	
Dien Meijer-Thesing	23
<i>Gerard Zuithof</i>	
Oaljaarsoavond.	28

Fotoverantwoording:

Tenzij anders vermeld zijn de foto's in deze aflevering afkomstig uit het fotoarchief van de HKL.

VAN HET BESTUUR

Henk Brinkgreve/Plaatsen van herinnering

Medio juli van dit jaar ontvingen wij een e-mail van mevrouw Annette Niessen-Brinkgreve uit Deventer. Mevrouw Niessen is een dochter van een broer van Henk Brinkgreve (1915-1945).

Henk Brinkgreve

Henk Brinkgreve was reserveofficier bij de artillerie en werd bij de mobilisatie in 1939 opgeroepen in actieve dienst. Na de Duitse inval op 10 mei 1940 wist hij naar Engeland te ontkomen en werd op zijn verzoek geplaatst bij de commando's. In die hoedanigheid was hij betrokken bij enkele operaties op de Franse kust. In 1944 werd hij ingedeeld bij het BBO (Bureau Bijzondere Opdrachten). De algemene opdracht van BBO was de bundeling van het verzet tot een 'Secret Army'. De geheim agenten van het BBO kregen een uitgebreide algemene opleiding. Henk Brinkgreve kreeg ook nog een specialisatie in Jedburgh (Schotland).

Op 11 september 1944 werd het Jedburgh-team waarvan Brinkgreve deel uitmaakte gedropt in de buurt van Wierden. In betrekkelijk korte tijd slaagde het team er in de lokale verzetsgroepen te verbinden tot één geheel: de BS (Binnenlandse Strijdkrachten).

Henk Brinkgreve moest om veiligheidsredenen regelmatig van locatie veranderen. Op 5 maart 1945 bevond hij zich met een assistent en een koerierster in een boerderij in Losser (huidige adres: Deppenbroekweg 8). De boerderij werd op die dag om onbekende redenen bezocht door een Duitse patrouille. Brinkgreve wist de aandacht af te leiden, waardoor zijn metgezellen konden ontsnappen. Hijzelf werd doodgeschoten.

Henk Brinkgreve werd op 9 maart 1945 begraven op de algemene begraafplaats in Losser, maar in juni 1945 met militaire eer herbegraven op de Oosterbegraafplaats aan de Noord-Esmarkerrondweg in Enschede. In 1946 werd hij postuum benoemd tot ridder Militaire Willems Orde 4^e klasse.

Op het graf in Enschede werd een gedenkteken geplaatst dat is vervaardigd door Geurt Brinkgreve (een broer). Het gedenkteken bestond uit een natuurstenen sokkel met daarop een bronzen beeld. In

2010 is het beeld gestolen. De familie laat nu een nieuw gedenkteken maken en zoekt een herbestemming voor de sokkel. Zij dachten daarbij aan de boerderij, waar Henk Brinkgreve is doodgeschoten. De Historische Kring Losser heeft dit idee 'omarmd' en de huidige eigenaar/bewoner van de boerderij is bereid gevonden om mee te werken aan het plaatsen van de sokkel (hierna: het monument) bij het begin van de oprit naar de boerderij, dus dicht bij de openbare weg. Op het monument staat de

*Gedenkpenning met als tekst:
6.6.1915.Henk.Brinkgreve.5.3.19
45 - soyez.sincere (wees oprecht)
(foto mw. A. Niessen-Brinkgreve)*

naam van Henk Brinkgreve en de tekst 'Hij hield de fakkel brandende'. Ook zijn de acties vermeld waaraan hij heeft deelgenomen en de onderscheidingen die hem zijn verleend.

Deze zaak heeft het bestuur van de HKL bewust gemaakt van het feit dat er wel regelmatig is gepubliceerd over wat in onze gemeente in de Tweede Wereldoorlog is gebeurd, maar dat er in de dorpen en in het landschap nauwelijks sprake is van herkenbare fysieke plaatsen van herinnering. Terwijl juist die plaatsen er voor kunnen zorgen dat wij ons blijven herinneren wat daar is gebeurd.

Typerend is misschien wel een artikeltje dat wij vonden op internet. De auteur is door het lezen van een Engels boek over de slag om Arnhem geconfronteerd met de geschiedenis van de Jedburghteams en Majoor Henk Brinkgreve en gaat op onderzoek uit naar de boerderij waar één en ander zich heeft afgespeeld. Hij vindt die boerderij, maar niets herinnert nog aan die vreselijke gebeurtenis van 5 maart 1945. Een buurman weet wel dat er iets is gebeurd en dat er iemand door Duitsers is doodgeschoten, maar voor de rest heeft hij zich er niet in verdiept. *Onbekend met de naam, onbekend met de hoge militaire onderscheidingen, die Henk Brinkgreve postuum heeft gekregen. Een jonge kerel van 29 jaar zet zich in voor zijn vaderland, verliest daarbij zijn leven en de omgeving heeft zich niet verdiept in wat zich ter plekke naast de boerderij heeft afgespeeld.*

Het is niet helemaal duidelijk wanneer dit artikel werd geschreven, maar de auteur is kennelijk niet op de hoogte van *In Losser is niets gebeurd ...*, het door Joh. J. Luizink geschreven en door de HKL in 1995 uitgegeven boek over de jaren 1940 –'45 in de gemeente Losser. In dit boek (helaas uitverkocht) is ruim aandacht besteed aan Henk Brinkgreve.

Plaatsen van herinnering

Naast het schriftelijk vastleggen van geschiedenis is het, zoals hiervoor al is opgemerkt, ook belangrijk om fysieke plaatsen van herinnering te bewaren en onder de aandacht van een zo groot mogelijk publiek te brengen. Daarom hebben wij het plan opgevat om op meer plaatsen waar in de periode 1940-'45 'iets' is gebeurd **informatieborden** te plaatsen. Wij krijgen daarbij ook de medewerking van onze zustervereniging De Dree Marken uit De Lutte. Zij hebben voorstellen gedaan voor relevante plaatsen van herinnering in het noordelijke deel van de gemeente.

Om er zo veel mogelijk zeker van te zijn dat wij geen belangrijke gebeurtenissen en/of personen over het hoofd hebben gezien doen wij hierbij een oproep aan onze lezers om - zo nodig - onze lijst aan te vullen. Reacties kunnen worden gezonden naar secretariaat HKL, Hogeweg 36, 7582 CH Losser (tel. 053 538 2850) of per mail naar secretaris@historischekringlosser.nl.

De plaatsen van herinnering zullen verbonden worden door een fietsroute, die ook zal leiden langs het gemeentelijke oorlogsmonument aan het Martinusplein, het klootschuttersmonument en het Joodse monument (alle drie in Losser) en de oorlogsgraven op de begraafplaatsen in Losser, Overdinkel en De Lutte. Bij deze fietsroute zal een boekje worden gemaakt met uitgebreide informatie over de personen of gebeurtenissen, die ertoe hebben geleid dat het 'plaatsen van herinnering' zijn geworden.

Op dit moment (november 2012) wordt gedacht aan informatieborden op de volgende plaatsen:

1. Deppenbroekweg 8, Losser (Henk Brinkgreve).
2. Hoofdstraat 60, Overdinkel (woonhuis Jo ter Laak, geheim agent die in het kader van het 'Englandspiel' werd gearresteerd en op 7 september 1944 in Mauthausen werd omgebracht).

3. Locatie van het woonhuis aan de Scholtinkstraat in Losser, waar bij het neerstorten van een Duitse jager op 14 januari 1945 zes leden van de familie Stegge om het leven kwamen.
4. Locatie van woonhuizen in Glane, die op 15 februari 1945 werden getroffen door per abuis door geallieerde vliegtuigen afgeworpen bommen. Hierbij vielen drie doden en acht gewonden. 25 woningen werden geheel of gedeeltelijk verwoest.
5. Woonhuis Brinkstraat, Losser. Het laatste woonadres van de Joodse familie Zilversmit die hier een slagerij dreef. Van de familie Zilversmit is niemand teruggekeerd uit de vernietigingskampen.
6. Locatie van het 'Marthalager', destijds een Duitse munitieopslagplaats in de omgeving van De Lutte. Bij de ontploffing van een munitiebunker op 19 december 1944 kwam hier een onbekend aantal mensen om het leven.
7. Villa Egheria in De Lutte. In de laatste oorlogsmaanden verblijfplaats van Generaal Blaskowitz, commandant van het 25ste Duitse Leger, die de capitulatie in Nederland ondertekende. De villa werd gebombardeerd, op een moment dat Blaskowitz de villa al verlaten had.
8. (Oude) grensovergang in De Lutte, de plek waar op 10 mei 1940 grote aantallen Duitse troepen de Nederlandse grens overschreden.
9. Locatie aan de Beuningerstraat in De Lutte, waar op 2 april 1945 gevechten plaatsvonden tussen Duitse troepen en Engelse tanks.
10. In het centrum van De Lutte is begin april 1945 ook zwaar gevochten en werden vele gebouwen zwaar beschadigd.

Realisatie van belangrijke onderdelen van dit prachtige project is overigens alleen mogelijk na een positief antwoord op een, in het kader van Burgerprojecten Nationaal Landschap Noordoost- Twente, door de HKL ingediend verzoek om subsidie. Daarover verwachten wij in de komende maanden duidelijkheid.

Nota Bene

Naar verwachting verschijnt in het najaar van 2013 een boek over de Jedburghteams. In dit boek zal ook ruim aandacht besteed worden aan Henk Brinkgreve. De schrijver van dit boek is drs. Jelle Hooiveld

uit Tubbergen en wij prijzen ons gelukkig dat de heer Hooiveld op 18 februari 2013 naar Losser wil komen om voor onze leden een lezing te houden. En zonder moraliserend te willen zijn moet ons van het hart dat wij vinden dat Losser aan de nagedachtenis van Henk Brinkgreve een overweldigende opkomst verplicht is. Zie verder de 'Agenda' elders in dit nummer.

Wie nu al wat meer zou willen lezen over Henk Brinkgreve (en niet over het boek van Luizink beschikt) verwijzen wij naar de website van de heer Erik Naberhuis die, samen met anderen, bezig is om alle Ridders Militaire Willemsorde te beschrijven:

<http://www.naberhuis.nl/mwo/mwo.htm> (klik op kopje 'Ridders')

Uitbreiding bestuur

Na het terugtreden van Leo Augustijn (eind 2011) en Stien Meijerink (begin 2012) zijn we naarstig op zoek gegaan naar nieuwe bestuursleden. Zoals we al eerder gemeld hebben, zijn we er snel in geslaagd om André van der Veer en Bas Maathuis als bestuurslid aan ons te verbinden. Beide heren hebben inmiddels hun draai binnen het bestuur al gevonden. Op ons verlanglijstje stond echter ook nog uitbreiding van het bestuur met iemand ter ondersteuning van onze secretaris. We zijn blij u te kunnen melden dat we de heer Chris Meekers bereid hebben gevonden tot het bestuur toe te treden. Hij heeft inmiddels enkele bestuursvergaderingen bijgewoond en zal om - te beginnen - in het nieuwe jaar de ledenadministratie gaan voeren.

Bestelling Jaarboek Twente 2013

Als lid van de HKL kunt u net als in voorgaande jaren exemplaren van het jaarboek bij ons bestellen voor de gereduceerde prijs van € 13,50. Dit bedrag of een veelvoud daarvan dient u dan vóór 31-12-2012 over te maken naar bankrekening 33.73.08.098 t.n.v. Historische Kring Losser.

Het bestuur

AGENDA

Alle hierna genoemde activiteiten vinden plaats bij Hotel Smit. De avondbijeenkomsten beginnen om 20.00 uur. De Jaarvergadering op zondagmiddag 14 april begint om 13.00 uur.

Maandag 7 januari 2013: Niejoarsvisite

Op maandag 7 januari 2012 houden wij onze traditionele 'Niejoarsvisite'. Er wordt weer een quiz gepresenteerd en de boerenjong's en knieperkes worden u aangeboden door het bestuur.

Maandag 18 februari: drs. Jelle Hooiveld over Henk Brinkgreve en de Jedburgh-teams

De heer Hooiveld is auteur van een boek over de Jedburgh-teams, dat naar verwachting in september 2013 zal verschijnen. Jedburgh-teams waren groepjes Special Forces, die dienst deden als adviseurs van het gewapende verzet. In dit boek wordt ook veel aandacht besteed aan Henk Brinkgreve, die op 5 maart 1945 aan de Deppenbroekweg in Losser door de bezetter werd doodgeschoten. Een bijzonder onderwerp en een 'gedreven' spreker.

Maandag 18 maart: Wim Evers over 'Tafelgenoegens met een graaghe maghe en een schoon tafel-dweelken'

Een jaar geleden verraste Wim Evers ons aangenaam met een boeiende lezing over tin. Nu komt de heer Evers met een beschrijving van voedsel- en drankgebruik, eetgewoonten en etiquette van de boerenstand, gegoede burgerij en adel, in de periode van 1400 tot 1650 in de noordelijke- en zuidelijke Nederlanden.

Dit alles zal met afbeeldingen van miniaturen, schilderijen en voorwerpen, visueel worden toegelicht.

Zondag 14 april: Jaarvergadering en excursie

De jaarvergadering wordt gehouden op zondagmiddag 14 april 2013. De vergadering begint om 13.00 uur bij Hotel Smit. Na afloop gaan we naar het Oorlogsmuseum in Nijverdal. We rijden met eigen vervoer en zoveel mogelijk samen in één auto. Meer informatie leest u in het komende nummer van Oet Dorp en Marke en op onze website.

GERARDUS MAJELLA PROCESSIE

In oktober was het 100 jaar geleden, dat in Overdinkel voor het eerst de Gerardus Majella processie werd gehouden. In de kranten is uitvoerig verslag gedaan van de honderdste viering op zondag 21 oktober jl., een bijzondere gebeurtenis met al zijn tradities. Deze keer in aanwezigheid van kardinaal Eijk. Ongetwijfeld is in 1912 in de toenmalige katholieke Twentsche Courant geschreven over de eerste processie. Helaas is de Twentsche Courant nergens meer ter inzage, vanwege de kwetsbaarheid van het papier en moeten we wachten tot de digitalisering van de Twentse kranten een feit zal zijn. Het eerste verslag dat ik kon vinden verscheen in 1916 in het katholieke dagblad De Tijd en werd geschreven door 'Een Pelgrim'. Het geeft een prachtig beeld van de processie en het 'Roomsche leven' uit die begintijd, midden in de Eerste Wereldoorlog.

Thea Evers

Hoe het Sint Gerardus-feest in Overdinkel gevierd werd

De Oosthoek van Overijssel, beter onder den naam van 't land van Twente bekend, wekt de vaderlandsche belangstelling zoowel om zijn bevolking met haar kernachtige gezegden als om zijn industrie.

Geen plaats echter in Twente heeft in de laatste jaren onder de katholieken meer vermaardheid verworven dan het dorpje Overdinkel met zijn tweeduizend inwoners. De katholieken, daar zoo talrijk, waren ver van hun parochiekerk te Losser verwijderd en beschikten over geen voldoende geldelijke middelen om een eigen parochiekerk te bouwen.

Doch geen nood. Een kerk zal gebouwd worden en hare H. Patroon, Sint Gerardus, zo vertrouwde men, zal het hart der Nederlandsche katholieken wel tot milddadigheid weten te bewegen. Dat vertrouwen is niet beschaamd. Thans verheft zich daar een lief kerkje en zijn Heiligen Patroon geniet daar eene dankbare vereering. Daarvan heeft laatsleden Zondag getuigd.

Vorbereid door een triduüm, waaraan de geloovigen ijverig deel namen – in die dagen toch naderde zoo goed als heel de parochie tot de H. Tafel – zou de Zondag met zijn processie het glanspunt vormen van het feest.

Door een prachtige herfstzon bestraald, wapperden vlaggen van torenspits en woningen, blij uit verhief zich een triomfpoort in haar sprekende kleuren voor den ingang der kerk, trok de processie, door talrijke pelgrims uit den omtrek versterkt langs het groote terrein, dat de kerk geheel vrij gelegen in het vierkant omgeeft.

Na een plechtige Hoogmis, door honderden pelgrims bijgewoond, trok de stoet langzaam de kerk uit. Voorop een vaandel, dan volgden de vrouwen en meisjes met de vaandels van de Maria-vereeniging en van den Patroon-heiligen der kerk. De Misdienaars in hun kleurig roode togen en een heele schaar kleine bruidjes, allemaal emblemen dragend, kondigden de komst aan van den Koning der Koningen in zijn aanbiddelijk Sacrament, onder een schoonen troonhemel gedragen. Dan kwam een groote stoet van mannen en jongelingen met de vaandels van het Kruisverbond en van het H. Huisgezin van Nazareth en in hun midden werd een schoon beeld van den H. Gerardus op de kloeke schouders van vier jongelingen, in roode toogen, op een baar, met kleurige draperieën smaakvol omhangen, voortgedragen. In drie hoeken van het terrein zijn steenen kapelletjes opgericht, waarin zich een altaar bevindt, dat met levende bloemen en planten versierd was. Luide zingend en biddend, een harmonie van Losser steunde en leidde den zang, naderde de stoet de kapellen, waaruit telkens de zegen met het Allerheiligste werd gegeven, totdat men zich vereenigde op het kerkhof rondom de nis van het Kruis des Heeren, keurig met draperieën bekleed, waar op een altaar het Allerheiligste werd geplaatst en bedekt en de schare werd toegesproken over St. Gerardus vernedering en verheffing, eene verheffing, die zich zoo

heerlijk openbaart in de ontelbare gebedsverhooringen en vele wonderen op Gerardus voorbede door God gewerkt.

Dan begaf zich de processie naar de kerk, waar de heerlijke plechtigheid door een 'Te Deum' en den zegen met het Allerheiligste werd besloten.

Nog uren lang baden de vele pelgrims voor het beeld van den grooten wonderdoener Sint Gerardus en brachten hun kleine gave om het heerlijk werk, dat hier is begonnen en nog lang niet voltooid is, te steunen.

Wonderbaar groot is het vertrouwen van den ijverigen herder (pastoor van Laak), om met de hulp van St. Gerardus het werk eenmaal te bekronen: door zijn maandschrift De Gerardus-Bode, dat binnen een jaar meerdere duizenden abonnés telde, blijft Z. Eerw. zich tot de milddadige Katholieken van Nederland richten, altijd bereid hunne giften dankbaar te aanvaarden ter verheerlijking van Sint Gerardus en tot welzijn der onsterfelijke zielen, aan zijne hoede toevertrouwd.

Een Pelgrim

Uit: De Tijd: godsdienstig staatkundig dagblad, 26-10-1916.

(Enkele van de foto's bij dit artikel zijn beschikbaar gesteld door Joke Küpers - oude Kempers, die ter gelegenheid van het jubileum van de processie een boekwerk samenstelde, dat voor € 10,00 nog te bestellen is via gastdamesgmpo@kpnmail.nl).

HET OUDE ERVE SCHILDKAMP WERD OLAFKLOOSTER

Waar nu in Glane het Syrisch Orthodoxe klooster St. Ephrem staat, bevond zich tot 1910 het erve Schildkamp. Al vanaf ongeveer 1600 was de Nederlands Hervormde Gemeente Losser eigenaar en bijna drie eeuwen lang was de familie Schildkamp pachter. Hoe kwam een zo oud erf aan zijn einde en wat waren de gevolgen voor Glanerbrug?

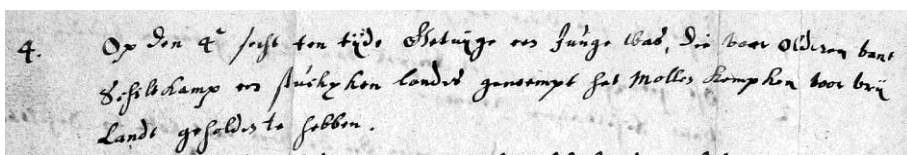
De laatste Schildkamps

Laten we de laatste 200 jaar van het erve Schildkamp eens bekijken. Er zijn enkele huurcontracten bewaard gebleven. In 1821 zien we dat Gese Schildkamp, weduwe van Geerlig Hengelman op Schildkamp, en haar zoon Luikas een nieuw huurcontract voorgelegd krijgen, waarin staat dat ze vanaf 11-11-1821 voor het huren van 'het zogenaamde erve Schiltkamp, gelegen in de Marke en gemeente Losser met alle zijn getimmerten, hoge en lage landerijen' aan de Gereformeerde Gemeente te Losser fl. 70.-- pacht per jaar verschuldigd zijn. Daarnaast moeten zij aan de tijdelijke schoolmeester leveren: 12 schepel boekweit (4 schepel = 1 mud = iets meer dan 1 hl) en 4 spint rogge

Luchtfoto van de oude boerderij Schildkamp en het nieuwe klooster.

(4 spin t= 1 schepel). Ook krijgt deze fl. 4.-- en 10 stuivers contant. Naar de tijdelijke predikant gaat fl. 2.-- en 10 stuivers en 2 spint rogge. De armenstaat krijgt van de huurder 5 schepel rogge. Vervolgens komen alle belastingen van Marke en Gemeente voor rekening van de pachter en eist de eigenaar dat deze de boerderij en landerijen in goede staat houdt. Maar daarmee is Gese Schildkamp met haar zoon er nog niet, want zo vaak als de verhuurder het nodig vindt, kan hij de huurder oproepen voor 'spandiensten'. De pachter moest gedurende een vastgestelde tijd zonder betaling karweitjes verrichten zoals oogst binnenhalen en wegen onderhouden.

4. Op den 2^{en} febr^{en} ten tijde. Stetunge van Junge Wad, Die boer Olden van
Schildkamp van stuycken landt genestigt sat molles kempken door brix
Landt gesfeldes te hebben.

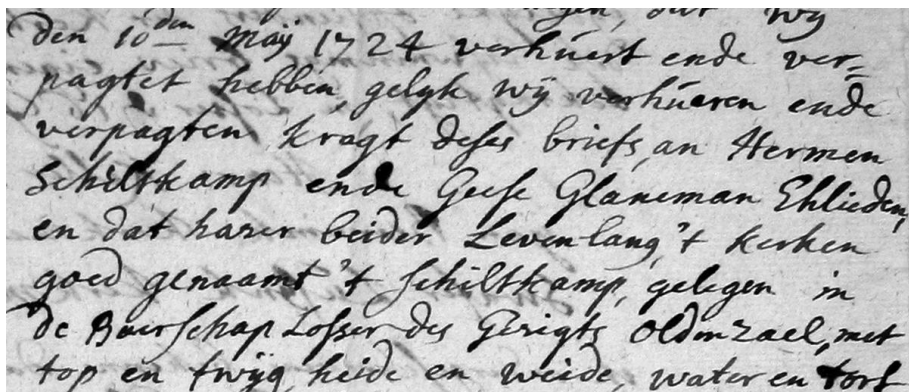
Fragment van het oudste document waarin de naam Schildkamp voorkomt 1616. Zowel Johan Schildkamp als Bult Berend geven aan ongeveer 60 jaar oud te zijn. Moeten dus omstreeks 1550 geboren zijn.

Uit een nieuw contract uit 1840 blijkt dat zoon Luikas Schildkamp hoofdbewoner geworden is. Hij moet de Nederlands Hervormde Gemeente, vroeger Nederduitsch Gereformeerde Gemeente geheten, per jaar fl. 82.-- betalen, verder mag hij zijn 'verplichtingen in natura' ook in klinkende munt voldoen. Zo kan de armenstaat rekenen op 1½ mud tarwe of fl.6,25. Verder kan Luikas de 'spandiensten' afkopen voor fl. 3.-- per jaar. De overheid vraagt tenslotte ook nog fl. 20.--aan belastingen.

Verkoop voor afbraak

In het najaar van 1880 verschijnt namens de Nederlands Hervormde Gemeente deurwaarder Barendszen op het erf en laat Luikas en de andere bewoners weten dat het huurcontract niet meer verlengd wordt en dat allen op 11-11-1881 het erf verlaten moeten hebben. Het antwoord op de vraag: 'Waarom?' komt enkele maanden later. Notaris Jordens plaatst een advertentie in de krant waarin staat dat hij op 24 april 1881 in logement Smit in Losser een veiling zal leiden, waarbij de Nederlands Hervormde Gemeente enkele tientallen bunder grond en enkele boerderijen inbrengt. Eén van de percelen is het

erve Schildkamp. In de prospectus staat erbij vermeld: voor afbraak. Met andere woorden: de boerderij kan als onbewoonbaar beschouwd worden.

Den 10^{den} Maj 1724 verhuert ende ver-
pachtet hebben, gelijk wij verhueren ende
verpachten kragt deses briefs, an Herman
Schildkamp ende Geese Planeman Ehlieden,
en dat haar beider Leven lang t Kerken
goed genaamt t Schildkamp, gelegen in
de Baarschap Losser des Grijts Oldenzael, met
top en twijg, heide en weide, water en toot

Fragment van het pachtcontract uit 1724 (HCO Zwolle). Interessant is de formulering zoals 'met top en twijg' / 'dak en vak' en het rijtje verplichtingen van de pachter, zoals: de pastoor (= dominee) moet om de twee jaar naar Deventer 'varen' om de Classis bij te wonen.

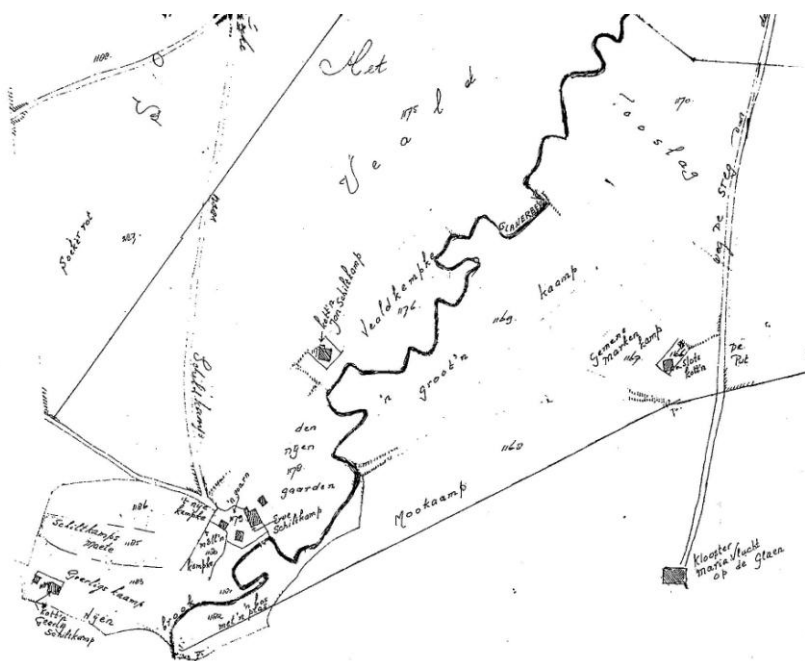
Op 25 mei 1881 komen verkoper en kopers bij elkaar op het kantoor van de notaris om koop- en verkoopcontracten te tekenen. De heer Wilhelm Viefhues, jeneverstoker in het kerspel Epe, (bij Gronau) koopt voor fl. 1.488,-- vele hectares grond, ene Rekers, landbouwer in de Beekhoek, wordt voor fl. 473,-- eigenaar van wat landbouwgrond en de derde koper legt bijna fl. 4.500,-- op tafel om in het bezit te komen van zo'n 16 hectare heide, bouw- en weiland en 32 eiken en van het oude erve Schildkamp met schuren, bakhuis en put. Die derde koper is Jannes Schildkamp, zoon van Luikas Schildkamp. Hen was een halfjaar terug de huur opgezegd.

De familie Schildkamp als eigenaar van het erve Schildkamp

Jan Schildkamp zag het levenslicht in 1838. De ouders Luikas Schildkamp (geb. 1797) en Geertruida Zwaferink (geb. 1798) hadden toen al drie kinderen: Gerardus (1828), Jan Hendrik (1831) en Helena (1834). In 1842 volgde nog Gezina. Geertruida Zwaferink overleed in 1874, 76 jaar oud. Een sterke vrouw!

Ook de andere leden van het gezin bereikten een respectabele leeftijd. Luikas maakte nog mee dat de deurwaarder liet weten dat allen voor 11-11-1881 het erve Schildkamp verlaten moesten hebben, maar de veiling, waarop zijn zoon Jan het erf kocht en nog zo het een en ander, maakte hij niet meer mee. Hij stierf op 9-2-1881. Van de kinderen was alleen Jan getrouwd. In 1877 was hij met Janna Spölmink voor burgemeester en pastoor verschenen voor het sluiten van een huwelijk. Er kwamen geen kinderen.

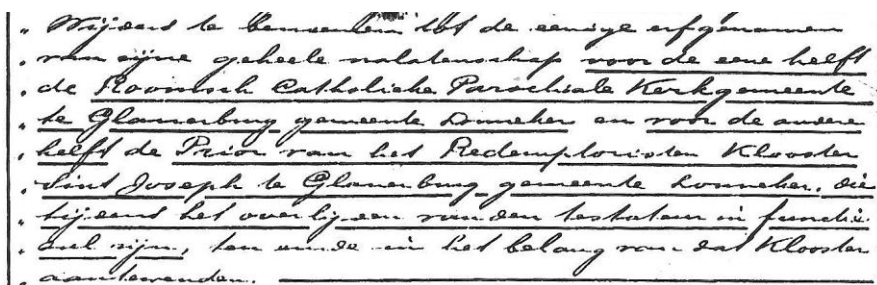
Jan pakte de zaken voortvarend aan. Kort na de koop ging 'het oude spul' tegen de vlakte en binnen twee jaar stond er een nieuwe boerderij. In de loop der jaren vergrootte hij zijn bezit nog met een huis en erf en een flink stuk bouwland.

Kaartje van het gebied waar het erve Schildkamp stond. Uitgangspunt is de kadasterkaart van 1830, waarin later een aantal veldnamen geplaatst zijn. Samengesteld door de Historische Kring Losser. Kadasternummer 1179 is het erve Schildkamp.

De laatste Schildkamp

Kort na elkaar stierven Jan Hendrik (1905) en Gerardus (1907) Schildkamp; Janna Spölmink overleed eveneens in 1907. Helena is dan al overleden. Jan weet dat ook zijn dagen geteld zijn en hij besluit een testament te maken. Het is kort; de notaris heeft maar één kantje nodig. Aan Johanna Olde Boerrigter die tijdelijk bij hem inwoont moet fl. 100.-- gegeven worden. Een zelfde bedrag gaat naar de bij hem inwonende Maria Buurink. De rest van de nalatenschap schenkt Jan aan de Kerk. De ene helft is voor de Roomsch Catholieke parochiale Kerkgemeente te Glanerbrug en de andere helft gaat ook naar een Glanerbrugse instelling: het Redemptoristenklooster 'Sint Joseph', ook wel het klooster aan de grens of het Duitse klooster geheeten.

„ Wij, Jan Hendrik Schildkamp, heb de eenige erfgenamen
van mijn geheele nalatenschap voor de een helft
de Roomsche Catholieke Parochiale Kerkgemeente
te Glanerbrug gemeente Dinslaken en voor de andere
helft de Prior van het Redemptoristen Klooster
Sint Joseph te Glanerbrug gemeente Lonneker, die
lijken het overlijden van den testateur in functie.
wel zijn, ten einde in het belang van dat klooster
aan te bevelen.

Fragment van het testament van Jan Schildkamp uit 1909.

Dat Schildkamp zijn bezittingen aan Glanerbrug vermaakte is niet zo vreemd, want de Beekhoek, de wijk waarin hij woonde, lag dan wel in de gemeente Losser, maar was geheel gericht op Glanerbrug. Het was ook begrijpelijk dat het klooster deelde in de nalatenschap, want tot 1903, het jaar waarin Glanerbrug een eigen parochiekerk kreeg, was de geestelijke verzorging van de katholieken in dit grensplaatsje in handen van de paters Redemptoristen. Er gaan nog geruchten dat er ooit een kerkpad liep vanuit de Beekhoek langs het Bultserve naar het klooster aan de grens.

In zijn testament had Jan ook nog laten opnemen dat de heren Friedrich Anton Verspohl, caféhouder te Glanerbrücke, gemeente Gronau en Herman Heurman of Huurman, landbouwer te Glanerbrug, gemeente Lonneker, 'uitvoerders van zijn uiterste wilsbeschikkingen

en beredderaars van zijne boedel en bestuurders zijner begrafenis' moesten zijn.

Verkoop

Op 13 mei 1909, nog geen maand na het opstellen van het testament, sterft Johannes Schildkamp. Kort daarop stelt de notaris pastoor en prior op de hoogte van de hun nagelaten goederen. Als enkele maanden later de papieren van de koninklijke goedkeuring binnen zijn en ook aartsbisschop Van de Wetering geen bezwaren heeft, besluiten pastoor Voss en kloosteroverste Schlemann de verkregen onroerende goederen te verkopen. Notaris Hooft Hasselaar zal zich van deze taak kwijten. Hij kondigt een veiling aan op 9 september 1910 in café Ter Haar sive Droste, 's avonds om 7 uur. Het erve Schildkamp met boerenwoning en schuren, wonershuis, bouwland, weiland, heide, weg en hakhout, tezamen groot ongeveer 27 hectare zal onder de hamer komen. Het geheel is opgesplitst in 35 percelen. De veiling vindt echter plaats op 12 oktober en de lijst van 35 nummers is teruggebracht tot 21. Het meest opvallende daarbij is dat er alleen maar meer grond wordt geveild; het erve Schildkamp met een woner zijn van de lijst afgevoerd. Onderhands is er al het één en ander geregeld.

OPENBARE VERKOOPING

VAN

de Boerenplaats „Schildkamp”,

bestaande in BOERENWONING met SCHUREN, WONERSHUIS, BOUWLAND, WEILAND, HEIDE, WEG en HAKHOUT, een en ander gelegen in den Beekhoek nabij de Glanerbrug in de gemeente Losser, te zamen groot ongeveer 27 Hectaren 82 Aren, en voorts van een perceel HEIDE van B. SPELMINK, gelegen als voren en groot 2 Hectaren 40 Aren 70 Centiaren,

op Maandag 6 September 1909 bij inzet

— en —

op Maandag 20 September 1909 bij toeslag,

telkens des avonds 7 uur (Holl. tijd),

in het Café van den Heer TER HAAR SIVE DROSTE
te Glanerbrug gemeente Lonneker,

ten overstaan van den

Notaris HOOFT HASSELAER

TE ENSCHEDE.

Aankondiging van de veiling waarbij de goederen verkocht werden, die Jan Schildkamp had nagelaten aan Katholieke kerk en Redemptoristenklooster.

In de lijst van hen die op één of meer percelen inzetten op 12 oktober, treffen we heel wat bekende Glanerbrugse namen aan: Aagten, Diepmaat, Kamphuis, Heurman, Damhuis, Muller, Bessler, Van Veen, Ten Bokum (de toenmalige hoofdonderwijzer van het 'Biesterboschooltje', de school in de Beekhoek tegenover het erve Schildkamp), Boers, Tegeler, Ter Haar sive Droste, Vos en Morskate. De meeste bidders zijn fabrieksarbeider, ze hopen voor fl. 50,- tot fl. 100,- een stukje heide van 25 tot 50 are te bemachtigen. Twee weken later, zelfde plaats en tijd, vindt de toeslag plaats. Op het eind van die avond brengt Wilhelm Viefhues, van beroep jeneverstoker in het kerspel Epe, een bod uit op alle percelen. De notarisklerk noteert een prijs van fl. 7.820.--. Als de koop definitief aan Viefhues is toegewezen, maakt hij bekend dat hij de percelen één en twee gekocht heeft voor Gerhard Heinrich Glaner Schulte, smid te Glane, gem. Gronau, voor de prijs van fl. 2.826.--. Over de lastgever, voor wie hij de overige percelen kocht, zwijgt hij nog.

Kaart van het gebied tussen Glanerbrug en Losser omstreeks 1900.

Waar is het erve Schildkamp gebleven? Op de definitieve afrekening van de notaris begin maart 1911 komt tussen de bekende namen en bedragen uit de vorige alinea een onbegrijpelijk zinnetje voor: Eerw Zusters RM 16.000 (fl. 8.400). Dit blijkt te staan voor: 'Eerwaarde Zusters Reichsmark 16.000 (fl. 8.400).

Uit kadastrergegevens blijkt dat achter die Eerwaarde Zusters schuil gaat: de congregatie van de Zusters van den Heiligen Josef Chambery, een kloosterorde die in 1650 in Frankrijk was gesticht en zich bezig hield met verpleging en onderwijs. De leden van deze congregatie zwierven in de loop van vele jaren uit over West-Europa. Ook in Duitsland gingen ze aan het werk. Rond 1900 vestigden hun blikken zich op Scandinavië en ze wilden een nieuw klooster openen waar zusters zouden worden opgeleid voor de missie in Noorwegen en Denemarken. De Duitse overheid weigerde echter in te stemmen met dit plan. Daarom probeerden ze dicht bij Duitsland, vlak over de grens hun plan te realiseren en dat lukte dus in Glanerbrug. Ze noemden hun klooster Olafklooster naar de eerste christen-koning van Noorwegen, die als martelaar stierf in het jaar 1000. Deze orde betaalde zoals gezegd voor het erve Schildkamp en 16 ha grond fl. 8.400.--. Met behulp van het kadaster komen we er ook achter dat Wilhelm Viefhues op de veiling van 12 en 26 oktober 1910 een aantal percelen heide, bouw- en weiland gekocht heeft in opdracht van de hierboven genoemde kloostergemeenschap.

De zusters van het Olafklooster

Vrijwel direct gaan de eerste kloosterlingen op het oude erve Schildkamp wonen en nog voor Kerstmis wordt pater Fr. G. Leve tot rector aangesteld; op 25 december 1910 draagt hij de Eerste Heilige Mis op in deze nieuwe omgeving.

De vestiging van de zusters in de Beekhoek trekt zelfs landelijke aandacht. In het socialistische blad 'Het Volk' verschijnt op 18-2-1912 een artikeltje waarin melding gemaakt wordt van de goedkeuring door de gemeenteraad van Losser om in de Beekhoek een klooster te bouwen. Boven dat artikel staat de kop: 'Het zwarte gevaar'. Nogal suggestief. In diezelfde tijd klinkt er in de regionale pers enige veront-

rusting door in een ingezonden brief van een aantal boeren. Zij vrezen concurrentie op het gebied van pluimveehouderij. De eieren van de duizenden kippen zullen het voor de boeren uit de omgeving moeilijk maken hun pluimveeproducten nog voor een redelijke prijs af te zetten. Ook vrezen zij dat de kloosterlingen zich zullen gaan toelleggen op 'de mesting van soep- en braadkippen'.

Josefschwestern

In maart 1912 verdwijnen de bestaande gebouwen en kort daarop begint de bouw van het klooster. Glanerbrug is blij met de komst van de 'Josefschwestern'. Ze openen een kleuterschool vlak naast de Glanerbrugse parochiekerk aan de Kerkstraat. Regelmatig zien de inwoners van het grensplaatsje nu een wijkverpleegster op bezoek gaan bij zieken en anderen die verzorging en aandacht nodig hebben. Andere zusters zorgen ervoor dat vrouwen en meisjes cursussen op het gebied van handwerken en naaien kunnen volgen. Dat de zusters een stevige plaats innemen in de katholieke Glanerbrugse gemeenschap blijkt nadrukkelijk als ze een tiental jaren later vertrekken en de pastoor bij de bisschop aanklopt met het verzoek of hij kan zorgen voor vervanging. De pogingen van de parochieherder om voor kleuterschool en wijkverpleging een oplossing te vinden zijn alle op niets uitgelopen.

Maar ook de bisschop ziet geen kans pastoor en parochie op korte termijn uit de brand te helpen. Pas na 1925 komt er zicht op een goed georganiseerde wijkverpleging door de oprichting van het Wit-Gele Kruis. Als in 1928 de Zusters Franciscanessen van Denekamp gaan bouwen in het Meijerdorp (een wijk in Glanerbrug, direct over het spoor) zijn de zorgen voor het kleuteronderwijs ook voorbij.

Glanerbrug vaart er wel bij dat de Josefschwestern het Olafklooster gesticht hebben, maar het lukt hen niet hun eigenlijke doelstelling: zusters opleiden voor Noorwegen te verwezenlijken. Door de Eerste Wereldoorlog zijn de contacten met Frankrijk en Duitsland verbroken, er melden zich weinig nieuwe zusters aan en dat leidt er uiteindelijk toe, dat de centrale leiding in Frankrijk in 1920 besluit het klooster in Glanerbrug op te heffen.

Tegelijkertijd zijn de paters Maristen - ook een Franse orde die in Nederland een klooster heeft in Hulst - op zoek naar een geschikte plek in Oost-Nederland, om een nevenvestiging te openen voor de opleiding van novicen. Zij kunnen voor de schappelijke prijs van fl. 65.000,- het bijna nieuwe klooster overnemen. In een artikel over de komst van de paters Maristen naar Glanerbrug vat de schrijver het als volgt samen: 'de dochters van St.-Josef lieten toen het huis over aan de zonen van Maria'. De overdracht vond plaats op 10 december 1920. Hoewel het klooster in 1964 nog grondig werd verbouwd, hielp dit niet om jonge mannen aan te trekken om hun leven in dienst van de kerk te stellen. Het gevolg is dat vijf jaar later de paters het klooster verlaten.

Het gebouw wordt daarna nog gebruikt om Turkse gastarbeiders te huisvesten. In 2003 wordt het de residentie van de Syrisch Orthodoxe Bisschop van West-Europa.

Veranderingen

Alles verandert in de loop der tijden. Drie eeuwen lang heeft het erve Schildkamp aan een aantal Beekhoekbewoners een agrarisch bestaan geboden. Het was een wankel bestaan, een gevecht om te overleven. Na 1900 neemt het belang van de agrarische sector in het grensgebied tussen Losser en Glanerbrug af. De industrie geeft steeds meer mensen werk en inkomen. Vertaald naar de realiteit in Glanerbrug: het erve Schildkamp, symbool voor een bestaan met een minimum-inkomen en vaak zelfs dat niet, maakt plaats voor een instelling die de textielarbeiders helpt een gelukkiger bestaan op te bouwen door onder andere te werken aan gezondheidszorg, kleuteropvang en volwasseneneducatie.

Theo Kamphuis

(Dit artikel is eerder gepubliceerd in 'n Sliepsteen nr. 106, het kwartaalblad van de Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker. De heer Kamphuis is lid van de werkgroep Glanerbrug van de SHSEL).

DIEN MEIJER-THESING

In Oet Dorp en Marke 2012/2 riepen wij de vroegere Middenstanders van Losser op om fotomateriaal en andere informatie beschikbaar te stellen voor een mogelijke publicatie in boekvorm. Die oproep heeft nog niet veel resultaat opgeleverd. Als dat zo blijft zullen we het wel beschikbare materiaal gebruiken voor publicaties in ons tijdschrift.

Tot het beschikbare materiaal behoren enkele interviews die Gerard Zuithof in de afgelopen jaren maakte voor 'Het Drieluik' (bewonersblad van de Leurinkshof, St. Maartens-Stede en Oldenhove). Het verhaal dat u hierna kunt lezen gaat over mevrouw Dien Meijer-Thesing. Bij veel oudere Lossernaren ook bekend als 'de vrouw van Sinterklaas'. Het interview werd afgenomen in 2009, toen mevrouw Meijer 96 jaar was.

Dien Thesing kwam in 1913 in de Duitse plaats Stadtlohn op de wereld. In het gezin Thesing werden vijf kinderen geboren. 'Ze zijn allemaal ver van huis gegaan' vertelt Dien. 'Een broer van mij ging later in Argentinië wonen.'

Het onderwijs op de lagere school verliep goed en leverde geen problemen op. Daarna ging ik naar de huishoudschool want je moest toch goed voorbereid zijn op het leven. Als je later ging trouwen moest je goed de huishouding kunnen doen en voor je man zorgen. Zo werd er toen gedacht en gedaan. Ik wou graag in de verpleging, maar dat kon toen alleen maar door het klooster in te gaan en non te worden. En dat was ik niet van plan. Ik ben toen gaan werken bij de fabrikantenfamilie Hekking in Stadtlohn. Zij hadden drie fabrieken, waarin weverijen en spinnerijen waren ondergebracht. Met mij erbij hadden ze drie meisjes in dienst. Ik mocht in de keuken werken, want koken kon ik als de beste. Het was voor mij een hobby. Vier jaar heb ik er met plezier gewerkt. Op twintigjarige leeftijd besloot ik dat het tijd werd voor iets anders. Ik ben toen in de kruidenierswinkel van Kellerhuis hier in Losser begonnen. *(Zie foto vorige pagina. Nu is in dit pand Drukkerij Jansen gevestigd)*. Het was een grote verandering, ik moest eerst heel erg wennen. Met genoeg heb ik er vijf jaar gewerkt, want als je iets doet moet je het goed doen. Het Nederlands leren was voor mij geen probleem, ik had het snel en zonder accent onder de knie’.

‘Ik werkte er nog maar een week toen ik Willem Meijer leerde kennen. Hij was daar aan het schilderen en hij vroeg mij of ik met hem uit wou. En dat wou ik wel want ik vond hem een leuke en vlotte man. Het klikte direct zo goed dat we verliefd op elkaar werden. Zo had ik na korte tijd verkering met hem. In 1938 zijn we getrouwd in de Maria Geboortekerk hier in Losser. We hebben daarna een klein feestje gehouden bij Willem thuis. Het was geen leuke tijd, want mijn broer was net overleden. Dan ga je geen groot feest houden. We gingen bij de ouders van Willem inwonen, want er waren geen woningen beschikbaar. Zij hadden een hoedenzaak en ik mocht in de winkel staan. Zijn moeder was coupeuse en kon dus goed naaien, maar dat kon ik ook, zo vulden we elkaar goed aan. Als je voor het examen geslaagd was, was je lekennaaiester. Daarvoor ben ik naar Amsterdam geweest en haalde de eerste prijs. Een gouden armband was de beloning hiervoor. In Losser behaalde ik eveneens de eerste prijs en daarvoor ontving ik een naaimachine. In Zwitserland was een mevrouw mij voor en greep ik naast de hoofdprijs’.

Hoedenzaak van de moeder van Willem Meijer, aan de huidige Gronau-sestraat . Nu is hier de 'Duitse bakker' gevestigd.

'Na het overlijden van de ouders van Willem hebben we de woning en winkel (aan de huidige Langenkamp;red.) gekocht. We hebben het schildersbedrijf voortgezet en hebben dat vijfentwintig jaar met veel animo gedaan. Het bedrijf liep goed en we hadden het naar onze zin'.

'We kregen vijf kinderen, vier dochters en een zoon. De jongste is onze zoon Martin en hij woont in Losser. Inge woont in Curaçao, Marlies in Berlijn, Theorien en José wonen Brabant. De dames zijn alle vier de verpleging in gegaan. Marlies is in Berlijn homeopathisch arts geworden. Zestien kleinkinderen heb ik gekregen en zes achterkleinkinderen'.

'Toen Willem ziek werd nam Martin het schildersbedrijf, dat inmiddels op de Langenkamp was gevestigd, over. We gingen daarna aan de Smalmaatstraat wonen en hebben er tweeëntwintig jaar gewoond. Willem, die de ziekte van Parkinson kreeg, heeft tien jaar met deze nare ziekte te kampen gehad. In 1989 is hij op achtenzeventigjarige leeftijd overleden'.

De werkplaats en woning van schilder M.J. Meijer, de vader van Willem. De foto dateert van 1912 en het pand stond aan de Voorstraat. Later was hier de ijzerwinkel van Beunders gevestigd. De naam van de Voorstraat werd veranderd in Bernard Leurinkstraat.

'Hobby's van mij zijn alle soorten handwerken, zoals naaien, breien, haken enz. Koken heb ik ook altijd graag gedaan. Verder heb ik jaren gezongen in de Martinuskerk in het dameskoor dat het 'rouw- en trouwkoor' werd genoemd. Echter mijn favoriete hobby was zwemmen. Jaren heb ik dat met het grootste plezier gedaan. Meerdere keren ben ik gehuldigd bij het behalen van mijn zwemdiploma's, of omdat ik zoveel kilometers had afgelegd, bij jong en oud'.

'We waren bij de Böggelrieders en boerendansers in Losser. Willem was voorzitter en hij was er maar druk mee. We gingen vaak naar andere landen om er demonstraties te geven en natuurlijk ook om vakantie te vieren. Zo zijn we in Ierland, Londen, Berlijn, Hamburg, Frankrijk en China geweest. Overal traden we op met de dansgroep en de Böggelrieders. We gingen elk jaar naar Munster toe, dat was traditie. Willem was een begenadigd spreker en hij kon dat ook goed in het Duits. Maar soms als hij er niet meer uit kon komen begon hij

Twents te praten. Hij kreeg dan vaak een daverend applaus. Bij de voorbereiding, maar ook ter plaatse, had hij mijn steun overal bij nodig. We waren goed op elkaar ingespeeld. Ik kijk dan ook met voldoening terug naar die tijd. Veertig jaar speelde hij voor Sinterklaas in de gemeente Losser op de scholen, maar ook voor de gemeente. Hij was voorzitter van meerdere verenigingen o.a. van het voetbal. Bij zijn functioneren en spreekbeurten gebruikte hij altijd veel humor, waardoor het meestal een gezellig boel was’.

‘In februari 2009 ben ik in Sint Maartens-Stede komen wonen en het bevalt mij heel goed. Ik kon mij niet meer zelfstandig redden. De afstand naar het centrum was voor mij te groot geworden. Er kwam nog bij dat ik bang ben geworden, nadat er ingebroken was in mijn huis aan de Smalmaatstraat. Ik was bij mijn dochter toen het gebeurde en we schrokken ontzettend toen we thuis kwamen. Er was veel vernield, een jeneverfles lag op de grond, ze hadden er de tijd voor genomen. Net of ze wisten dat ik nog lang niet thuis kwam. En ze hadden er een puinhoop van gemaakt. Ze zochten naar geld, maar de buit was maar klein. De angst die raak je echter niet meer kwijt’.

‘Een groot verschil met vroeger is dat er toen veel armoede was, dat is er nog wel, maar wel minder. Het is hier goed wonen, je kunt zeggen dat alles goed geregeld is. Eén gezegde vind ik hier ook weer van toepassing. Het luidt: Wie goed doet, goed ontmoet’.

Verder hoop ik nog jaren in goede gezondheid hier te mogen wonen’.

Interview: Gerard Zuithof (2009)

OALJOARSOAVEND.

Nog eenmaal wi'k miene pen gebroekn op 'n lestin dag van 't joar.
Ne schaal met dikke öllieboln den steet op toafel veur mie kloar.
Nog effen met meka weer umkiekn hoo,t oale joar wa was.
En bo wisse... wiej dreent op't nieje a zo of en too 'n glas.

Boetn heur ik 'n hels kabaal is'n oorlog lös ebrökn.
Doar wod weer veur'n pa miljoen an vuurweark of estökn.
Doar wod nig op bezuunigd o nee dat kump temet.
A'w opniej weer achteroet mutt van oons Haagse kabinet.

Mer kom nig oawer politiek proatn op 'n lestin dag van 't joar...
Hanna hef de toafel mooi versierd en zet mij nog ietskes kloar.
Gin means kan mij now zegn wöd't good veur oons of slech
Wiej mutt met'n aln mer ofwochtn wat't nieje joar oons breg.

Wiej nemt oons gleasken in de haand goat ammoal effn stoan.
Met 'n pa teln leu dan is't zo wied heft oale joar weer of edoan.
De oale klok slöt twaalf moal, vrouw en keender kust de Va.
En zachtjes fluuster ik mienn weans da'w gezond bliewt met meka.

En mog het mangs is aans goan dat't geluk oew nig too röp...
Prebeert dan toch um deur te zetn ok as't oew is'n luk teegn löp!

(De dichter(es) van dit lied is ons niet bekend. Mocht deze zich naar aanleiding van deze publicatie melden dan zullen wij zijn/haar naam in een volgend nummer graag bekend maken. Redactie).